

Ερμούπολη, 18 Απριλίου 2013
Αριθ. Πρωτ. 6333

Προς:

κ. Ασημάκη Παπαγεωργίου
Υφυπουργό Περιβάλλοντος,
Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
Μεσογείων 119, 10192 – Αθήνα
Τηλ. 2106969849
Fax. 2106969501

Κοινοποίηση: Ως πίνακας αποδεκτών

Θέμα: «Θέματα παραγωγής Ενέργειας από ΑΠΕ στις νησιωτικές περιοχές»

Κύριε Υφυπουργέ,

Σε συνέχεια των συναντήσεων που είχαμε και των επιστολών που σας έχουμε αποστείλει στο προηγούμενο διάστημα σχετικά με το θέμα της παραγωγής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές στις νησιωτικές περιοχές, επανερχόμαστε με επικαιροποιημένα στοιχεία, συνοψίζοντας τις θέσεις και προτάσεις μας για τις ΑΠΕ στα μη διασυνδεδεμένα νησιά.

Αν και οι περιοχές όπως οι νησιωτικές, χαρακτηρίζονται από έντονο ηλιακό και αιολικό δυναμικό, και έχουν φυσικές αναπτυξιακές δυνατότητες στον τομέα της ενέργειας, ωστόσο στην πράξη, παράμετροι όπως:

- η απαξίωση - στην πράξη - του προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στις στέγες» με την μείωση των τιμών αγοράς ενέργειας
- η έλλειψη δυνατότητας έκδοσης αδειών εγκατάστασης Φωτοβολταϊκών συστημάτων επί εδάφους
- η έλλειψη νομοθετικού πλαισίου, η οποία καθιστά αδύνατη την εγκατάσταση και λειτουργία μικρών ανεμογεννητριών
- η αδυναμία ένταξης - στην πράξη - των δαπανών εξοπλισμού παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ στην τρέχουσα δράση ενίσχυσης των ΜΜΕ (ΕΣΠΑ-ΠΕΠ), λόγω έλλειψης θεσμικού πλαισίου που να επιτρέπει τη σύνδεση τους στο δίκτυο
- ο αποκλεισμός του κλάδου από τα επιλέξιμα σχέδια του επενδυτικού νόμου

συνθέτουν την πλήρη αδυναμία - και ουσιαστικά την απαγόρευση - πραγματοποίησης επενδύσεων και λειτουργίας εγκαταστάσεων ΑΠΕ και μάλιστα σε μια εποχή που όλοι μιλούν για ανάπτυξη ως την μοναδική οδό ανάκαμψης της εθνικής οικονομίας.

Το κλίμα αυτό οδηγεί εκτός των άλλων και στην αδυναμία επίτευξης του στόχου των νησιών που συμμετέχουν στο Δίκτυο «ΔΑΦΝΗ» αλλά και του Εθνικού Στόχου 20-20-20 σύμφωνα με τον οποίο:

- Οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου θα μειωθούν κατά τουλάχιστον 20% κάτω από τα επίπεδα του 1990
- 20% της κατανάλωσης ενέργειας της ΕΕ θα προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές
- Θα επιτευχθεί μείωση κατά 20% στη χρήση πρωτογενούς ενέργειας σε σύγκριση με τα προβλεπόμενα επίπεδα μέσω τη βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης.

Στις παρακάτω επιμέρους ενότητες γίνεται τεκμηρίωση των προτάσεων μας για άμεσες αλλαγές στον Ενεργειακό Χάρτη της νησιωτικής Ελλάδας, με μεγαλύτερη διείσδυση στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, χωρίς την περαιτέρω δημιουργία ελλειμμάτων για τον ΛΑΓΗΕ:

1. **Επαναπροσδιορισμός Περιθωρίου Ισχύος Φ/Β Σταθμών στα ΜΔΝ**

Από την επεξεργασία των στοιχείων που έχει αναρτήσει ο ΔΕΔΔΗΕ στην ιστοσελίδα του (<http://www.deddie.gr/Default.aspx?id=49048&nt=18&lang=1> Σεπτέμβριος 2012) έχει προκύψει ο συνημμένος Πίνακας για τα μη διασυνδεδεμένα νησιά (ΜΔΝ), επί του οποίου έχουμε τις εξής παρατηρήσεις:

- Τα στοιχεία του ΔΕΔΔΗΕ θα πρέπει να επικαιροποιούνται σε τακτικότερη βάση
- Επί συνόλου 58 ΜΔΝ τα 17 έχουν μηδενικό υπόλοιπο διαθέσιμου περιθωρίου για νέα αιτήματα στεγών
- Επί συνόλου 58 ΜΔΝ τα 33 δεν έχουν κανένα Φ/Β στέγης σε λειτουργία (0 kW εγκατεστημένης ισχύος). Από αυτά τα ΜΔΝ τα 9 συμμετέχουν στο δίκτυο «ΔΑΦΝΗ».
- Υπάρχουν στρεβλώσεις όπως π.χ. στην Πάρο, όπου επί συνολικού περιθωρίου ισχύος 3.042 kW έχουν εγκατασταθεί σε στέγες 375 kW και το υπόλοιπο διαθέσιμο είναι μόλις 47,80 kW (βλέπε επίσης Σάμος, Κάλυμνος κα). Αυτό συμβαίνει λόγω δέσμευσης του ηλεκτρικού χώρου από μεγάλα αιολικά πάρκα που είναι εντελώς αμφίβολο αν ποτέ θα υλοποιηθούν.

Προτείνουμε την **άμεση απελευθέρωση ηλεκτρικού χώρου** (ο οποίος αποτελεί δημόσιο αγαθό) που παραμένει δεσμευμένος ως αποτέλεσμα α) διαδοχικών πρόχειρα σχεδιασμένων ρυθμίσεων και παρεμβάσεων της Πολιτείας τα τελευταία έτη και β) “επενδυτικών σχεδίων ΑΠΕ” τα οποία δεν διαθέτουν την απαραίτητη επάρκεια (αδειοδότηση, χρηματοδότηση κλπ) για την υλοποίησή τους.

Τα παραπάνω δημιούργησαν μια **πλασματική εικόνα “κορεσμού”** τόσο σε επίπεδο δικτύων όσο και επενδυτικού ενδιαφέροντος. Η πραγματικότητα όμως είναι εντελώς διαφορετική, και πρέπει να αποκατασταθεί άμεσα με την υιοθέτηση απλών μέτρων που θα οδηγήσουν στο αρχείο χιλιάδες αιτήσεις. Έτσι, αφενός θα προχωρήσουν εκείνα τα έργα που διαθέτουν την απαραίτητη πρόσβαση σε χρηματοδότηση, αφετέρου θα απελευθερωθεί δεσμευμένος ηλεκτρικός χώρος για να διατεθεί στις νησιωτικές κοινωνίες προς ανάπτυξη πολλών και μικρών εγκαταστάσεων ΑΠΕ (στέγες, μικρές Α/Γ κλπ).

Όσον αφορά την μεθοδολογία που πρέπει να ακολουθηθεί για την εφαρμογή των παραπάνω, υιοθετούμε τις προτάσεις του Σ.Ε.Φ. όπως αυτές σας υπεβλήθησαν την 18^η Σεπτεμβρίου του 2012.

(http://www.helapco.gr/ims/file/news/2012/HELAPCO_Legislative_Proposals_18Sep2102.pdf)

2. Ειδικό πρόγραμμα για Φ/Β στις στέγες – Αύξηση Ταρίφας

Οι ειδικές συνθήκες στα ΜΔΝ, όπως:

- η καθυστερημένη έναρξη του προγράμματος των Φ/Β σε στέγες
- η διαφοροποίηση στα μη διασυνδεδεμένα νησιά για τα οποία επιτρέπεται η εγκατάσταση 5 αντί 10 kWp
- οι δυσκολίες που προκύπτουν σε μεγάλο αριθμό οικισμών όπου απαιτείται έγκριση ΣΧΟΠ
- οι ανάγκες αυξημένων απαιτήσεων προδιαγραφών και το υψηλότερο κόστος μεταφορικών και μετακινήσεων με αποτέλεσμα τη διαμόρφωση υψηλότερου κόστους ανά εγκατάσταση, και συνεπώς η διαπιστωμένη αύξηση του χρόνου απόσβεσης σε 7 περίπου έτη (έναντι 5 περίπου ετών για την ηπειρωτική Ελλάδα),

ευθύνονται για τον **πολύ χαμηλό βαθμό συμμετοχής και ανάπτυξης του προγράμματος**, σε σχέση με τις πραγματικές ανάγκες και τις προτεραιότητες της Περιφέρειας.

Όσον αφορά το Κόστος (Μεταβλητό + Σταθερό) Ηλεκτροπαραγωγής στα ΜΔΝ των Κυκλάδων, το 2011 υπερβαίνει κατά μέσο όρο τα 300 €/MWh (με βάση αντιπροσωπευτικά στοιχεία που παρέχει η ΔΕΗ σε εφαρμογή του Νόμου 3468/2006 για την εκπόνηση τεχνικοοικονομικών μελετών Υβριδικών Σταθμών στα μη διασυνδεδεμένα νησιά).

Σημειωτέον ότι με βάση τους υπολογισμούς της ΠΑΕ (επισυνάπτεται η απόφαση 1526/2011) καθορίστηκε το ετήσιο αντάλλαγμα για την κάλυψη των δαπανών παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) για το 2011, σε 123 €/MWh ηλεκτροπαραγωγής στα ΜΔΝ.

Με δεδομένο ότι:

Η διάσπαρτη λειτουργία μικρών Φ/Β συστημάτων στο κλειστό ηλεκτρικό δίκτυο ενός ΜΔΝ, καθώς και ο παραλληλισμός της παραγωγής με τη ζήτηση (μεσημεριανές θερινές ώρες, τουριστική αιχμή κλπ) εξασφαλίζουν τη μέγιστη απορρόφηση της παραγωγής με αντίστοιχη μείωση της παραγωγής του Τοπικού Σταθμού Παραγωγής από ορυκτά καύσιμα, είναι απολύτως εύλογη η απόδοση στον παραγωγό του Ειδικού Προγράμματος στα ΜΔΝ, επιπλέον αποζημίωσης τουλάχιστον 120 €/MWh (ή 12 λεπτά/kWh) αφού αυτή όχι μόνο δεν δημιουργεί καμία πρόσθετη δαπάνη τόσο στον ΛΑΓΗΕ όσο και στον κρατικό προϋπολογισμό, αλλά αντιθέτως αποφέρει οικονομικό και κοινωνικό όφελος.

Συγκεκριμενοποιώντας την πρότασή μας και λαμβάνοντας υπόψη τόσο τα παραπάνω στοιχεία, όσο και την ιδιαιτερότητα των ΜΔΝ, σε συνάρτηση με την συνταγματικά κατοχυρωμένη **Αρχή της Νησιωτικότητας**, ζητούμε να ισχύει αυξημένη κατά 50% (σε σχέση με το διασυνδεδεμένο δίκτυο) τιμή αποζημίωσης για τα φωτοβολταϊκά στις στέγες στα ΜΔΝ. Η παραπάνω αυξημένη αποζημίωση - και για λόγους ισότιμης μεταχείρισης - ζητούμε να έχει αναδρομική ισχύ από 10 Αυγούστου 2012.

3. Επίλυση θεμάτων – προβλημάτων ΑΠΕ που σχετίζονται με το πρόγραμμα ενίσχυσης των ΜΜΕ της Μεταποίησης, Τουρισμού, Εμπορίου & Υπηρεσιών

Αν και προβλέπεται η ενίσχυση από το ΕΣΠΑ, των δαπανών για εγκατάσταση εξοπλισμού και πραγματοποίηση εργασιών για την παραγωγή ενέργειας από φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες (φωτοβολταϊκά, ανεμογεννήτριες, γεωθερμία κλπ) και αποθήκευση ενέργειας, είτε για αυτοπαραγωγή είτε για αυτόνομη λειτουργία, στην πράξη αυτό δεν είναι εφικτό, αφού η ΔΕΗ δεν συνάπτει συμβάσεις με αυτοπαραγωγούς. Εδώ υπάρχει μια αντίφαση και έλλειψη - κατά την άποψή μας - επικοινωνίας μεταξύ των αρμόδιων υπουργείων (ΥΠΕΚΑ και Υπουργείου Ανάπτυξης) η οποία πρέπει να αποκατασταθεί άμεσα, ώστε να προχωρήσουν χωρίς προβλήματα τα επενδυτικά σχέδια των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων.

Ανάλογο πρόβλημα αντιμετωπίζουν και η οι επιχειρήσεις που ενδιαφέρονται για εγκατάσταση αυτόνομου συστήματος για μερική κάλυψη ιδίων αναγκών.

4. Εντελώς αυτόνομα υβριδικά συστήματα

Αν και προβλέπεται η ενίσχυση από το ΕΣΠΑ, των δαπανών για εγκατάσταση αυτόνομων υβριδικών συστημάτων, ωστόσο στην πράξη, η άρνηση του ΔΕΔΔΗΕ να παραλάβει επίσημα οποιαδήποτε γνωστοποίηση εγκατάστασης τέτοιων συστημάτων, δημιουργεί προβλήματα στα παραδοτέα των επενδυτικών σχεδίων και συνεπώς στη χρηματοδότησή τους. Επομένως, και για

αυτήν την περίπτωση θα πρέπει να υπάρξει επικοινωνία και συντονισμός μεταξύ του ΥΠΕΚΑ και του Υπουργείου Ανάπτυξης προκειμένου να ξεκαθαρίσει το τοπίο για τους ενδιαφερόμενους επενδυτές και να αρκεί η απλή γνωστοποίηση εγκατάστασης τέτοιων συστημάτων στον ΔΕΔΔΗΕ, από τον εγκαταστάτη ηλεκτρολόγο.

5. Μικρές Α/Γ (επί εδάφους και στεγών)

Ο νόμος 3851/2010 και ο νόμος 4014/2011 έχουν επιφέρει σημαντικές αλλαγές στη διαδικασία αδειοδότησης αλλά δεν έχουν ακόμα εκδοθεί διευκρινιστικές υπουργικές αποφάσεις, με αποτέλεσμα να μην έχει υλοποιηθεί σχεδόν κανένα έργο.

Ζητούμε την τυποποίηση της αδειοδοτικής διαδικασίας και την θεσμοθέτηση της στα πρότυπα του ειδικού προγράμματος εγκατάστασης Φ/Β στις στέγες.

Αν και το θέμα είχε μπει σε διαβούλευση σαν σχέδιο νόμου τον Δεκέμβριο του 2012 που προέβλεπε:

«Άρθρο 06: Όροι και προϋποθέσεις για εγκατάσταση μικρών Ανεμογεννητριών

1. Η εγκατάσταση μικρών ανεμογεννητριών που συνδέονται στο δίκτυο γίνεται αποκλειστικά στο πλαίσιο Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης μικρών Ανεμογεννητριών που καταρτίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής»

<http://www.opengov.gr/minenv/?p=4711#comments>

έκτοτε δεν έχει σημειωθεί καμία πρόοδος και εξέλιξη.

6. Αυτοπαραγωγοί και Ενεργειακός Συμψηφισμός (Net Metering)

Η θεσμοθέτηση του ενεργειακού συμψηφισμού (γνωστού και ως net metering), σε συνδυασμό με τη μερική επιδότηση της εγκατάστασης των φωτοβολταϊκών με πόρους από το ΕΣΠΑ, αποτελεί τη λύση για βιώσιμη ανάπτυξη στο χώρο των ΑΠΕ και ειδικότερα στα φωτοβολταϊκά.

Ο ενεργειακός συμψηφισμός εφαρμόζεται ήδη με επιτυχία στη Δανία, στο Βέλγιο και στην Ιταλία. Πρόσφατα προτάθηκε στην Ισπανία και τη Γαλλία, ενώ η πιλοτική εφαρμογή του είναι ήδη γεγονός στην Κύπρο.

Μια σύγκριση του σημερινού κόστους των φωτοβολταϊκών, με το κόστος προμήθειας ρεύματος στη χώρα μας, αποκαλύπτει ότι ο ενεργειακός συμψηφισμός είναι οικονομικά βιώσιμος για ένα

σημαντικό αριθμό καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικά στις μεσαίες επιχειρήσεις, στους αγρότες και στα νοικοκυριά με μεγάλη κατανάλωση ρεύματος, το μέτρο είναι άμεσα βιώσιμο με τη μερική επιχορήγηση του κόστους προμήθειας και εγκατάστασης, που μπορεί να προέλθει αρχικά από πόρους του ΕΣΠΑ ή άλλα χρηματοοικονομικά εργαλεία για ιδιώτες (πχ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ ΚΑΤ'ΟΙΚΟΝ).

Η εφαρμογή του ενεργειακού συμψηφισμού, μπορεί να τροφοδοτήσει την ομαλή και βιώσιμη ανάπτυξη του κλάδου των φωτοβολταϊκών, μειώνοντας τα καθημερινά κόστη των νοικοκυριών, αλλά και τα λειτουργικά κόστη των επιχειρήσεων που έχουν ανάγκη να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά τους. Αποτελεί ένα ιδανικό αντίμετρο στο έλλειμμα του ανταγωνισμού που παρουσιάζει η λιανική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και ταυτόχρονα συνεισφέρει στην επίτευξη του εθνικού στόχου διείσδυσης των ΑΠΕ, χωρίς την περαιτέρω επιβάρυνση του ελλείμματος του ΛΑΓΗΕ.

Προτείνουμε την θεσμοθέτηση του ενεργειακού συμψηφισμού για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε νοικοκυριά, αγρότες και επιχειρήσεις. Είναι αυτονόητο ότι στα ΜΔΝ το όφελος που θα προκύψει είναι πολλαπλάσιο λόγω της μείωσης της συμβατικής ηλεκτροπαραγωγής που όπως έχει αναλυθεί παραπάνω είναι εξαιρετικά υψηλού κόστους.

Συγκεκριμένα ζητούμε:

- την άμεση δημιουργία πλαισίου για την εφαρμογή του ενεργειακού συμψηφισμού χωρίς όριο ισχύος ή άλλους περιοριστικούς όρους,
- την άμεση εξέταση της δυνατότητας επιχορήγησης του κόστους εγκατάστασης από κοινοτικούς πόρους ή/και άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία,

Τέλος, σας ενημερώνουμε ότι συμφωνούμε με τις αντίστοιχες προτάσεις του Πανελληνίου Συνδέσμου Μελετητών-Εγκαταστατών Οικιακών Φωτοβολταϊκών “ΗΛΙΟΣ”, όπως αυτές σας έχουν κοινοποιηθεί στις 12/3/2013.

Κύριε Υπουργέ,

Στην τελευταία συνάντησή μας στο γραφείο σας, μας εξηγήσατε τη σοβαρότητα και τη διάσταση του ελλείμματος του ΛΑΓΗΕ καθώς και τις επιπτώσεις του στην ανάπτυξη των ΑΠΕ.

Με τις παραπάνω προτάσεις μας προσαρμόζουμε τις θέσεις μας σε αυτή τη λογική, ζητώντας να αντιμετωπίσετε τις ιδιόμορφες ενεργειακές και περιβαλλοντικές ανάγκες της περιοχής μας υπό την ιδιαιτερότητα της νησιωτικότητας σε συνάρτηση με τις επιμέρους αναλύσεις που παρατίθενται στις παραπάνω παραγράφους.

Με εκτίμηση,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΟΥΣΣΟΣ

Πίνακας αποδεκτών

- κ. Ευάγγελος Λιβιεράτος, Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
- κ. Κωστής Χατζηδάκης, Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων
- κ. Ιωάννης Βρούτσης, Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας
- κ. Αθανάσιος Σκορδάς, Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων
- κ. Κωνσταντίνος Μαθιουδάκης, Γενικός Γραμματέας Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
- κ. Νικόλαος Μενδρινός, Διευθυντής Γραφείου Υφ.ΠΕ.ΚΑ.
- κ. Στέφανος Κομνηνός, Γενικός Γραμματέας Εμπορίου
- Βουλευτές Νομού Κυκλάδων
- Βουλευτές Νομού Δωδεκανήσων
- Βουλευτές Νομού Λέσβου
- Βουλευτές Νομού Σάμου
- Βουλευτές Νομού Χίου
- κ. Ιωάννης Μαχαιρίδης, Περιφερειάρχης Νοτίου Αιγαίου
- κ. Γεώργιος Πουσσαίος, Χωρικός Αντιπεριφερειάρχης Κυκλάδων
- κ. Τζώρτζης Μακρυωνίτης, Αντιπεριφερειάρχης Νοτίου Αιγαίου
- κ. Αθανάσιος Γιακαλής, Περιφερειάρχης Βορείου Αιγαίου
- κ. Ευστ. Κουσουρνάς, πρόεδρος ΠΕΔ Νοτίου Αιγαίου
- κ. Ιωάννης Δεκαβάλλας, πρόεδρος Τοπ. Παρ. Κυκλάδων, ΠΕΔ Ν.Αιγαίου
- Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδος
- Επιμελητηριακός Όμιλος Ανάπτυξης Ελληνικών Νησιών (Ε.Ο.Α.Ε.Ν.)
- Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας
Δρ. Νικόλαος Βασιλάκος – Πρόεδρος
κ. Δημήτριος Ραχιώτης - Α' Αντιπρόεδρος
- Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας